รายวิชา ภาษาไทย

เรื่อง พูดวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ผู้สอน ครูฟารีดะห์ เบญญากาจ

เรื่อง พูดวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม. ๒/๒ , ม. ๒/๖

ภาพ การเขียน โดย ijeab จากเว็บ https://www.freepik.com/ijeab สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑/๐๕/๖๒

นักเรียนชอบฟังหรือดูข่าวประเภทใด
มากที่สุด เพราะเหตุใด
?

ศึกษาใบความรู้
การวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น

ใบความรู้ เรื่อง การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่อง หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง พูดวิเคราะห์ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น
รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

การที่นักเรียนจะวิเคราะห์เนื้อหาสาระของการอ่านและการพูดนั้น นักเรียนจะต้องรู้ว่าอะไรเป็นใจความสำคัญของเรื่อง อะไรเป็นเนื้อหาหลัก เนื้อหารอง ตอนใดเป็นใจความที่แสดงเหตุและผล ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ในขณะเดียวกันต้องใช้ความคิด ความรู้ และประสบการณ์ของนักเรียน เพื่อพิจารณาว่าเรื่องที่ฟังนี้มีความสมเหตุสมผลและมีความถูกต้องหรือไม่มากน้อยเพียงใด

การวิเคราะห์ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อความใดเป็นข้อคิดเห็น นักเรียนจะต้องตั้งใจอ่าน และตั้งใจฟังแล้วลองใช้หลักต่อไปนี้พิจารณาแยกแยะ

ลักษณะของข้อเท็จจริง	ลักษณะของข้อคิดเห็น
๑. มีความเป็นไปได้ ๒. มีความสมจริง ๓. มีหลักฐานเชื่อถือได้ ๔. มีความสมเหตุสมผล	๑. เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก ๒. เป็นข้อความที่แสดงความคาดคะเน ๓. เป็นข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบอุปมาอุปมัย ๔. เป็นข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นความคิดเห็นของผู้พูดเอง

ตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ลักษณะของข้อเท็จจริง	ลักษณะของข้อคิดเห็น
๑. จังหวัดเชียงรายอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทย	๑. เชียงรายมีภูมิประเทศที่สวยงามน่าอยู่
๒. การทำลายป่าไม้ทำให้เกิดความแห้งแล้ง	๒. กินผักบุ้งทำให้ตาหวาน
๓. แมวมีอุ้งเท้าเบามาก	๓. คนที่เชื่อถือโชคลาง เชื่อว่าแมวเป็นสัตว์ลึกลับ
๔. เมื่อข้าวราคาตกต่ำทำให้ชาวนาเดือดร้อน	๔. บ่าววีร้องเพลงได้อารมณ์มากที่สุด
๕. มงคลเป็นนักเรียนโรงเรียนวัดถ้ำปลาวิทยาคม	๕. สมชายชอบวิชาภาษาไทย

เราควรตระหนักถึงความสำคัญของการวิเคราะห์จากการอ่านการฟังและการดู เพราะทุกวันนี้ เป็นยุคแห่งข่าวสารข้อมูล เราจำเป็นต้องรับสารที่เข้ามาในชีวิตประจำวันอย่างมากมาย ทั้งสารที่เป็นเรื่องราวความรู้ บอกเล่าให้ทราบ ให้แนวคิด ให้ความเพลิดเพลิน และสารเชิงโน้มน้าวใจ หากเราไม่สามารถแยกแยะประเด็นสำคัญๆ ที่ประกอบกันขึ้นเป็นเรื่องราวได้ เราก็จะไม่สามารถนำประโยชน์จากการฟังและดูสารนั้นไปใช้ประโยชน์ได้เลย

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น คือ การพิจารราเรื่องที่อ่าน ในแง่มุมต่าง ๆ เมื่ออ่านจบแล้วต้องแยกแยะได้ว่าอะไรคือข้อเท็จจริง อะไรคือข้อคิดเห็น มีความน่าเชื่อถือเพียงใด

ตัวอย่างการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

"ประเทศหนึ่งๆ ต่างก็มีระบอบการปกครองแตกต่างกันออกไป ประเทศรัสเซียได้ชื่อว่าเป็นประทศที่ปกครองด้วยระบบสังคมนิยม ไม่มีศาสนา ไม่มีพระมหากษัตริย์ ถ้าข้าพเจ้า ต้องมีชีวิตอยู่ที่นั้น คงจะอึดอัดใจมิใช่น้อย เพราะข้าพเจ้าถือว่าทั้งสองสถาบันคือศูนย์รวมจิตใจของทุกคน"

ข้อเท็จจริง : ประเทศหนึ่งๆ ต่างก็มีระบอบการปกครองของตนเองไม่เหมือนประเทศอื่น
ประเทศรัสเซียมีการปกครองตามระบบสังคมนิยม ไม่มีศาสนา ไม่มีพระมหากษัตริย์
ข้อคิดเห็น : ถ้าข้าพเจ้าต้องมีชีวิตอยู่ที่นั้น คงจะอึดอัดใจมิใช่น้อย
: ข้าพเจ้าถือว่าทั้งสองสถาบันคือศูนย์รวมจิตใจของทุกคน

ตัวอย่าง
การวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น จากเรื่องที่ฟังและดู
เรื่อง พูดวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู

เสพติด"เฟซบุ๊ก" โรคใหม่ยุคดิจิตอล

"เฟซบุ๊ก" หรือ "เอฟบี" มีสถานะเป็นเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์หมายเลข ๑ อย่างปราศจากข้อกังขา ด้วยยอดสมาชิกทะลุ ๔๐๐ ล้านคน พลเมืองในยุคดิจิตอลจากทั่วโลกแห่หลั่งไหลเข้ามา สมัครสมาชิกใช้งาน โพสต์บอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ของตนเองลงไปบน "หน้ากระดาน" หรือ "Wall" ของเฟซบุ๊ก เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนเก่าและเพื่อนใหม่ ขณะเดียวกันบางกลุ่มก็ใช้เฟซบุ๊ก เป็นสื่อคลายเหงา ระบายความขุ่นข้องใจ แสดงทรรศนะการเมือง ไปจนถึงทำการค้า ฯลฯ แต่ในกระแสนิยมดังกล่าว นี้เอง ได้ทำให้เกิดโรคใหม่ขึ้นมา นั่นคืออาการ ที่นักจิตวิทยาเรียกว่า โรคเสพติดการเล่นเฟซบุ๊ก หรือ "เฟซบุ๊ก แอดดิกชั่น ดิสออร์เดอร์" (Facebook Addiction Disorder : FAD) ซึ่งชาวเอฟบีจำนวนไม่น้อยอาจล้มป่วยด้วยโรคนี้ไปแล้วโดยไม่ทันรู้ตัว ขณะที่ผลสำรวจล่าสุดในสหรัฐอเมริกา ชี้ว่า ผู้หญิงมีความเสี่ยงเกิดอาการนี้มากที่สุด

ปัจจุบัน "สหรัฐอเมริกา" เป็นประเทศที่มีสถิติผู้ใช้งานเว็บเฟซบุ๊กมากที่สุดในโลก ผลจากการที่ สหรัฐทุบสถิติมีพลเมืองเฟซบุ๊กสูงสุด ทำให้นักจิตวิทยาแสดงความวิตกกังวลว่าปัญหาเสพติดเฟซบุ๊กหรือFAD อาจทวีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ ถ้าเล่นเว็บดัง แห่งนี้โดยปราศจากความยับยั้งชั่งใจข้อห่วงใยดังกล่าวยิ่งตอกย้ำว่าไม่ใช่เรื่องเล่น ๆ ภายหลังบริษัท ออกซิเจนมีเดียและไลต์สปีดรีเสิร์ช ทำแบบสอบถามสำรวจพฤติกรรมประชากรสหรัฐ วัยผู้ใหญ่ ๑,๖๐๕ คน ระหว่างเดือนพ.ค. ถึง มิ.ย. ที่ผ่านมา และพบข้อมูลชวนตกตะลึง ว่าผู้หญิงยุคใหม่ ในสหรัฐที่เติบโตมาพร้อมๆ กับความเจริญของเทคโนโลยีอินเตอร์เน็ตนั้น ส่วนใหญ่ใช้ชีวิตประจำวัน "ผูกพัน-ผูกติด" กับเฟซบุ๊กอย่างมากโดยผู้ตอบแบบ สอบถาม ซึ่งเป็นผู้หญิงอายุ ๑๘-๓๔ ปี จำนวน ๑ ใน ๓ ระบุว่าสิ่งแรกที่ทำ หลังจากตื่นนอนก็คือต้องเปิดคอมพิวเตอร์เพื่อเช็คความเคลื่อนไหวในเฟซบุ๊ก ก่อนเป็นอันดับแรก จากนั้นจึงค่อย เข้าไปแปรงฟัน ทำธุระส่วนตัวในห้องน้ำ!

นอกจากนี้ ผู้ตอบร้อยละ ๓๙ ยอม รับว่า รู้สึกว่าตนเองเสพติดการเล่นเฟซบุ๊กเข้าให้แล้ว! ส่วนสถิติใน ด้านอื่นๆ จากการทำสำรวจข้างต้น ยังมีข้อมูลชวนตะลึงเกี่ยวกับสาวๆ ซึ่งเป็นสาวกเฟซบุ๊ก อีกหลายข้อ เช่น

ร้อยละ ๒๑ บอกว่า ตื่นมากลางดึกเพื่อเช็กเฟซบุ๊ก
ร้อยละ ๖๓ ใช้เฟซบุ๊กเป็นสื่อกลางสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์
ร้อยละ ๔๒ มองว่า การโพสต์ภาพวาบหวามของตัวเองลงในเว็บเฟซบุ๊กเป็นเรื่องธรรมดาๆ
ร้อยละ ๗๙ เห็นว่า การโพสต์ภาพจูบกันลงเว็บไม่ใช่เรื่องผิด
ร้อยละ ๕๘ จะติดตามพฤติกรรมของคนที่เกลียดขี้หน้ากันผ่านเฟซบุ๊ก
ร้อยละ ๕๐ มองว่า การคบหาเป็น "เพื่อนใหม่" กับ "คนแปลกหน้า" ผ่านเฟซบุ๊กเป็นเรื่องปกติ
ร้อยละ ๕๐ ตอบว่า พร้อมลองคบหาไปเที่ยวกับผู้ชายที่พบเจอในเฟซบุ๊ก
ร้อยละ ๖ ใช้เฟซบุ๊กหาแฟน

ขณะที่หญิงสาว ร้อยละ ๕๗ เผยว่า โพสต์ข้อความคุยกับคนในเฟซบุ๊กมากกว่าคนตัวเป็น ๆ ที่เจอในชีวิตจริง!

สำหรับวิธีดูตัวเองว่า มีพฤติกรรมเข้าข่ายเสพติดเฟซบุ๊กหรือไม่ สามารถสังเกตได้โดยทั่วๆ ไป ดังนี้

๑. ไม่มีความอดทน อยากเพิ่มเวลาการเล่นเฟซบุ๊กมากขึ้นเรื่อยๆ

๒. ถ้ามีอันต้องลดเวลาการเล่น หรือหยุดเล่นไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใดๆ จะรู้สึกกังวล กระสับกระส่าย เฝ้าแต่คิดว่าตอนนี้มีใครโพสต์อะไรลงในเว็บบ้าง

๓. เวลาทำกิจกรรมเข้าสังคมจริงๆ จะลดน้อยลง หรือย้ายมาพบปะกันบนเฟซบุ๊กแทน

๔. มีเพื่อนในบัญชี หรือในลิสต์มากเกินไป จนต้องเสียเวลาคอยตรวจสอบความเคลื่อนไหว หรือถึงแม้จะมีเพื่อนมาก แต่ ๘ ใน ๑๐ กลับไม่ใช่เพื่อนที่รู้จักกันในชีวิตจริง

๕. ชอบบอกกับคนอื่นๆ ว่า "ถ้าอยากติดต่ออะไรให้ไปเจอกันในเฟซบุ๊ก"

๖. ไม่ว่าจะเจอบัญชีเฟซบุ๊กของใคร ก็กดรับเป็นเพื่อนทั้งหมด โดยไม่เคยรู้จักปูมหลังของบุคคลนั้นๆ

๗. อดนอนเพื่อเล่นเฟซบุ๊ก

๘. หวนกลับไปคิดถึงความหลังดีๆ และกลับมาเริ่มต้นความสัมพันธ์ใหม่อีกครั้งกับแฟนเก่า ที่บังเอิญกลับมาเจอกันผ่านเฟซบุ๊ก ทั้งๆ ที่ปัจจุบันมีคนรักหรือครอบครัวอยู่แล้ว

๙. เวลาเหมาะสมสำหรับการท่องเฟซบุ๊กต่อวัน ไม่ควรเกิน ๑.๓๐ ชั่วโมง

๑๐. เสียสมาธิระหว่างทำงาน เพราะใจจดจ่ออยู่กับเฟซบุ๊ก

นักวิจัยใน สหรัฐหลายสถาบันชี้ว่า ภาวะเสพติดเฟซบุ๊กเป็นอาการย่อยอาการหนึ่ง ของโรค "เสพติดการเล่นอินเตอร์เน็ต" ส่วนต้นตอที่ทำ ให้อาการติดเฟซบุ๊กมาแรงแซงโค้ง อาการติดอินเตอร์เน็ตประเภทอื่นๆ นั้นมีหลายสมมติฐาน เช่น ดร.พอล เจ. แซ็ก นักประสาทวิทยา ระบุว่า การเล่นเฟซบุ๊กก่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น มีความสุขเหมือนๆ กับเวลา เจอเพื่อนสนิทในชีวิตจริง ซึ่งนั่นทำให้ร่างกายหลั่งฮอร์โมน "ออกซิโทซิน" หรือสารกระตุ้น ความรักความผูกพันออกมามากเป็นพิเศษ

ด้าน ดร.เวนดี้ วอลช์ นักจิตวิทยาความสัมพันธ์คนดังของสหรัฐ กล่าวว่า ความสนใจเพียงผิวเผินที่ผู้เล่นได้รับจาก สังคมเฟซบุ๊ก อาจสร้างแรงตอบสนองทางบวกแก่ผู้เล่นแต่ ขณะเดียวกัน

กลุ่มคนที่มี แนวโน้ม "เสพติดการเล่นอินเตอร์เน็ต" รวมถึงเฟซบุ๊กมากกว่ากลุ่มอื่น ได้แก่ ผู้ใหญ่ที่มี อาการของโรคสมาธิสั้นมีพฤติกรรมหวาดกลัว ไม่ชอบเข้าสังคม มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม และมีอาการซึมเศร้า สำหรับผู้ ปกครองที่ไม่อยากให้บุตรหลานต้องพลาดพลั้งกลายเป็นคนเสพติดเฟซบุ๊ก ดร.วอลช์ ให้คำแนะนำว่า

๑. ฝึกให้ลูกมีระเบียบวินัย เช่น ห้ามเข้าเว็บสังคมออนไลน์จนกว่าจะทำการบ้าน หรือทำโครงงานต่างๆ เสร็จเรียบร้อย

๒. บอกกับลูกๆ ว่า ไม่ควรเล่นเฟซบุ๊กขณะครอบครัวใช้เวลารับประทานอาหารร่วมกัน

๓. สร้างนิสัยเลิกเล่นอินเตอร์เน็ตก่อนนอนอย่างน้อย ๑ ชั่วโมง เพื่อให้สมองได้พักผ่อนเต็มที่

สิ่งเหล่านี้ ต้องอาศัยการค่อยๆ พูดคุยทำความเข้าใจกัน แต่ไม่ถึงขั้นบังคับให้ปฏิบัติตามชนิดแตกหัก เพราะแม้แต่ ผู้ใหญ่เอง เอาเข้าจริงก็อาจตกเข้าไปในหล่มของโรคติดเฟซบุ๊กได้เช่นกัน

(ที่มา : จุลสาร สคร.๙ ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๙ ประจำเดือนตุลาคม-เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔)

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของเรื่อง

พิจารณาความน่าเชื่อถือของเรื่อง โดยใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล

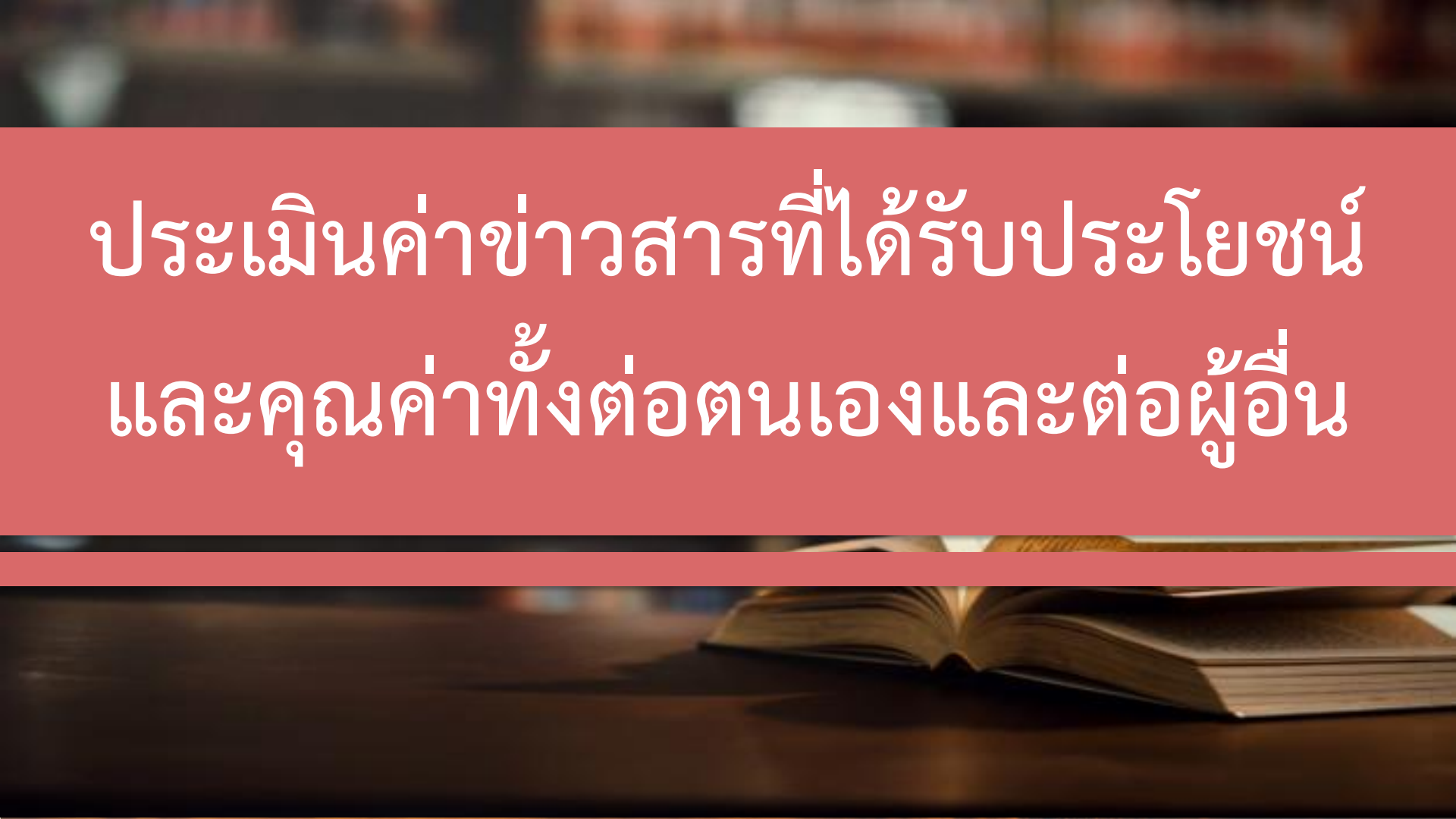

ประเมินค่าข่าวสารที่ได้รับประโยชน์ และคุณค่าทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น

ใบงาน เรื่อง พูดวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

เรื่อง พูดวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู

รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

การวิเคราะห์ข่าวสาร

ชื่อเรื่อง.....

ที่มา.....

๑. ใจความสำคัญของ

เรื่อง.....

.....

.....

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
....	....

ความน่าเชื่อถือ	ประโยชน์ของข่าว
....	....

นักเรียนทำใบงาน การวิเคราะห์ข่าว

องค์ประกอบของการพูด

ผู้พูด(ผู้ส่งสาร)

สาร (เรื่องที่พูด)

สื่อ (ภาษา)

ผู้ฟัง(ผู้รับสาร)

ขั้นตอนการสรุปใจความสำคัญจากการฟังและการดู

ภาพ การเขียน โดย ijeab จากเว็บ https://www.freepik.com/ijeab สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑/๐๕/๖๒

ขั้นตอนการสรุปใจความสำคัญจากการฟังและการดู

๑.ขั้นรับสารให้เข้าใจ

๒.ขั้นคิดสรุปความ

ขั้นตอนการสรุปใจความสำคัญจากการฟังและการดู

๓.ประโยชน์หรือข้อคิดที่ได้จากการฟังและดู

๔.ขั้นสรุป

ส่วนประกอบของข้อความที่ฟังและดู

ใจความ

พลความ

เนื้อหาเหมาะสมกับบุคคล
ในวัยใด เพราะ
?

ประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องนี้คือ
?

ใจความสำคัญของ
เรื่องนี้คือ
?

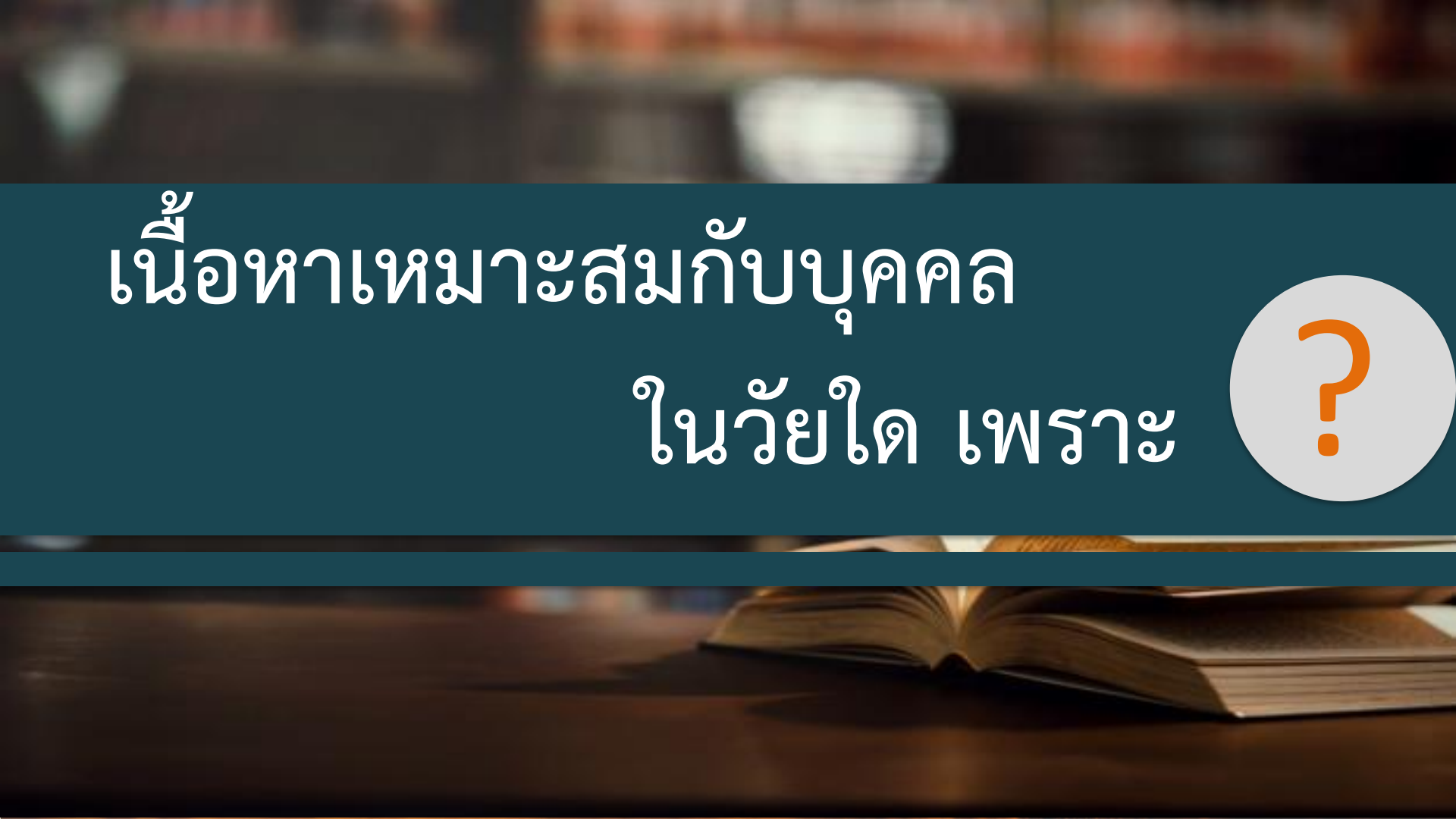
เนื้อหาเหมาะสมกับบุคคล
ในวัยใด เพราะ
?

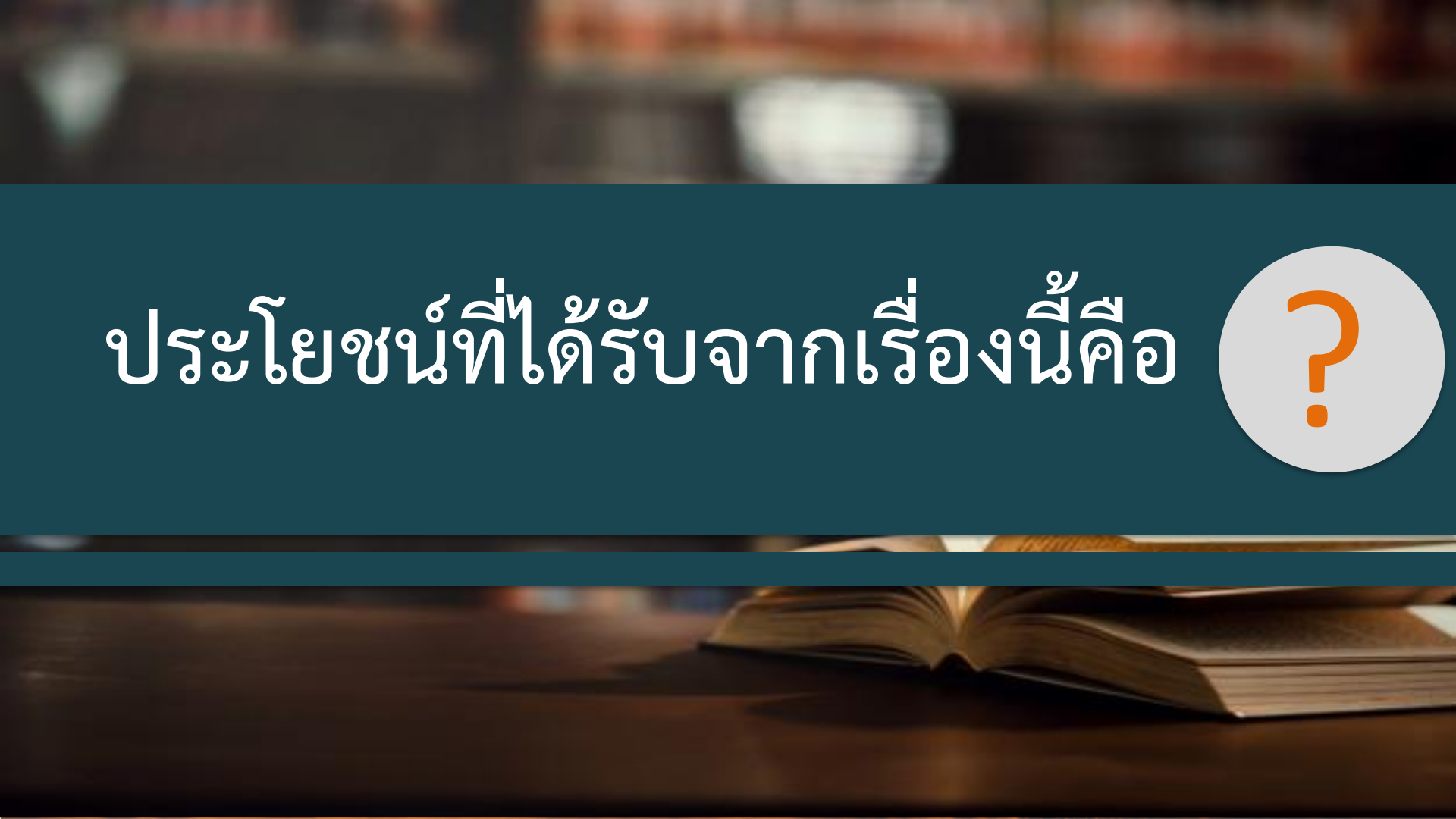
ประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องนี้คือ
?

ประโยชน์ของการสรุปใจความสำคัญจากการฟังและการดู

ประโยชน์ของการสรุปใจความสำคัญจากการฟังและการดู

๑.เพื่อการนำไปใช้

๒.เพื่อความเพลิดเพลิน

ประโยชน์ของการสรุปใจความสำคัญจากการฟังและการดู

๓.เพื่อความจรรโลงใจ

๔.เพื่อประเมินผลและวิจารณ์

การพูดสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังและดู

ท ๓.๑ ม. ๒/๑ , ม. ๒/๖

ภาพ การเขียน โดย ijeab จากเว็บ https://www.freepik.com/ijeab สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑/๐๕/๖๒